

Na osnovu člana 7. stav 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti životinja ("Službeni glasnik RS", br. 37/91, 50/92, 33/93, 52/93, 53/95, 52/96 i 25/00),

Narodna skupština Republike Srbije, na Trećoj sednici Prvog redovnog zasedanja u 2005. godini, održanoj 23. maja 2005. godine, donela je

O D L U K U

O MERAMA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽIVOTINJA U REPUBLICI SRBIJI ZA 2005, 2006. I 2007. GODINU

Član 1.

Ovom odlukom utvrđuje se Program mera zdravstvene zaštite životinja u Republici Srbiji za 2005, 2006. i 2007. godinu, koji je odštampan uz ovu odluku i čini njen sastavni deo (u daljem tekstu: Program).

Član 2.

Programom iz člana 1. ove odluke utvrđuju se mere opšte preventivne zdravstvene zaštite životinja, mere sprečavanja pojavljivanja, otkrivanja, suzbijanja i iskorenjivanja zaraznih bolesti i to naročito opasne zarazne bolesti, endemske bolesti i bolesti obuhvaćene posebnim programima (u daljem tekstu: poseban program), kao i obezbeđivanje sredstava, izvršioci, rokovi i nadzor nad sprovođenjem Programa.

Član 3.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

RS broj 15

U Beogradu, 23. maja 2005. godine

NARODNA SKUPŠTINA REPUBLIKE SRBIJE

PREDSEDNIK

Predrag Marković

P R O G R A M

NERA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽIVOTINJA U REPUBLICI SRBIJI ZA 2005, 2006. I 2007. GODINU

I. MERE OPŠTE PREVENTIVNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽIVOTINJA

Preventivne mere zdravstvene zaštite životinja obuhvataju:

1) stalno praćenje epizootičke situacije i dijagnostička ispitivanja zaraznih bolesti životinja na teritoriji Republike Srbije;

2) registracija gazdinstava odnosno vođenje evidencije o vlasniku ili držaocu životinja i identifikacija životinja;

3) u slučaju potrebe, obavljaće se i šira ispitivanja pojedinih zaraznih bolesti životinja, kao i onih zaraznih bolesti koje se sa životinja mogu preneti na ljude;

4) veterinarsko-sanitarni i zdravstveni nadzor životinja, proizvoda, sirovina, otpadaka i objekata za držanje i uzgoj životinja, za proizvodnju proizvoda, sirovina i otpadaka poreklom od životinja, kao i mere zaštite životne sredine;

5) kontrolu dijagnostičkih i imunoprofilaktičkih sredstava koja se primenjuju po Programu u proizvodnji i prometu;

6) uspostavljanje informacionog sistema radi praćenja pojave i kretanja zaraznih bolesti životinja;

7) informisanje i upoznavanje javnosti o opasnostima od zaraznih bolesti, njihovoj preventivi, pojavi, širenju i suzbijanju zaraza koje će se vršiti putem sredstava javnog informisanja (štampa, radio, televizija i drugo).

II. DIJAGNOSTIČKA ISPITIVANJA, IMUNOPROFILAKTIČKE I DRUGE MERE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽIVOTINJA

Radi sprečavanja pojave i ranog otkrivanja, praćenja, suzbijanja i iskorenjivanja zaraznih bolesti sprovodiće se dijagnostička ispitivanja, imunoprofilaktičke i druge mere zdravstvene zaštite životinja.

1. Naročito opasne zarazne bolesti

KLASIČNA KUGA SVINJA

(Pestis suum classica)

1) Radi sprečavanja pojave klasične kuge svinja obavezna je imunizacija vakcinom atenuiranog soja virusa (K-soj) na teritoriji Republike Srbije, i to:

- dva puta godišnje za sve svinje u proleće i jesen;
- prasadi starosti od 45 dana u intenzivnom, odnosno od 60 dana na individualnom odgoju uz obaveznu revakcinaciju posle četiri nedelje;
- nazimica i krmača pre pripusta;
- novoprispelih prasadi, nazimica, krmača i nerastova i izvan naznačenog perioda.

Svinje koje se izvode na zajedničku ispašu, kao i divlje svinje u ograđenim odgajalištima, moraju biti vakcinisane.

U promet se mogu staviti samo vakcinisane svinje i to najmanje 15 dana pre stavljanja u promet. Promet svinja dopušten je samo na stočnim pijacama, dogonima i drugim otkupnim mestima koja su pod stalnom veterinarskom kontrolom.

Kontrola vakcinacije vršiće se serološkim pregledom krvnih seruma svinja primenom ELISA testa.

U cilju suzbijanja klasične kuge svinja mora se sprovesti prstenasta vakcinacija oko žarišta u krugu od 10 km i to po posebnom programu.

ATIPičNA KUGA ŽIVINE

(Morbus Neny castle)

2) Radi sprečavanja pojavljivanja atipične kuge sprovodiće se vakcinacija živine i pernate divljači vakcinom proizvedenom od lentogenih sojeva:

- u ekstenzivnim uslovima uzgoja dva puta godišnje;
- u intenzivnim uslovima proizvodnje tako da bude stalno imuna.

Imunitet će se kontrolisati serološkim pregledom.

Vlasnici živine u intenzivnom uzgoju u saradnji sa nadležnim veterinarskim institutom dužni su da dostave veterinarskoj inspekciji plan vakcinacije protiv ove bolesti.

BOLEST PLAVOG JEZIKA

(Febris catarrhalis - Bluetongue)

3) Radi otkrivanja, praćenja i suzbijanja bolesti plavog jezika sprovodiće se dijagnostičko ispitivanje uzoraka krvnih seruma ELISA testom od prijemčivih životinja čiji će broj i mesto uzorkovanja biti utvrđene posebnim programom na osnovu analize rizika.

Vršiće se kontinuirano hvatanje i identifikacija vektora virusa plavog jezika, insekata iz roda Culicoides.

KLASIČNA KUGA ŽIVINE - Avijarna influenza **(*Pestis avium*)**

4) Avijarna influenza živine ispitivaće se na način koji će biti utvrđen posebnim programom na osnovu analize rizika.

2. Endemske bolesti u Republici Srbiji

TUBERKULOZA **(*Tuberculosis*)**

1) Radi otkrivanja, praćenja i suzbijanja tuberkuloze životinja sprovodiće se dijagnostičko ispitivanje na tuberkulozu - tuberkulinizacija, i to kod:

- priplodnih goveda starijih od šest nedelja;
- mlečnih goveda;
- priplodnih svinja starijih od četiri meseca;
- prijemčive divljači pre useljenja u drugo lovište.

Prijemčive novonabavljene životinje pre uvođenja u zapat moraju biti dijagnostički ispitane na tuberkulozu.

Ovlašćeni veterinarski inspektor u klanici mora da vodi posebnu evidenciju o svakom utvrđenom slučaju tuberkuloze goveda i svinja i da o nalazu obavesti nadležnog veterinarskog inspektora u mestu porekla tuberkulozne životinje.

Patoanatomska dijagnoza mora da se potvrdi u ovlašćenoj laboratoriji.

BRUCELOZA **(*Brucellosis*)**

2) Radi otkrivanja, praćenja i suzbijanja bruceloze životinja sprovodiće se dijagnostičko ispitivanje krvnih seruma životinja primenom metode brze krvne aglutinacije ili alternativni test fluorescentne polarizacije, a pozitivne i sumnjive reakcije potvrdnim testovima (RVK i ELISA), i to:

- jedanput godišnje kod goveda starijih od 12 meseci;
- jedanput godišnje kod krmača i nazimica;
- jedanput godišnje kod ovaca i koza;
- dva puta godišnje kod bikova, nerastova, ovnova i jarčeva koji služe za proizvodnju semena za veštačko osemenjavanje i prirodni pripust;
- kod prijemčivih divljači pre useljenja u drugo lovište.

Novonabavljena goveda, svinje, ovce i koze pre uvođenja u zapat moraju biti dijagnostički ispitana na brucelozu.

U zaraženom dvorištu i objektu moraju se ispitati sve prijemčive životinje.

Kod svakog pobačaja svih prijemčivih životinja na laboratorijsku pretragu dostavljaju se krv životinja, plodove vode, fetus ili sadržaj uterusa.

U slučaju visoke prevalencije u stadima ovaca i koza, a u cilju iskorenjivanja bolesti izvršiće se neškodljivo uklanjanje svih životinja u zapatu.

ENZOOTSKA LEUKOZA GOVEDA

(Leucosa enzootica bovini)

3) Radi otkrivanja, praćenja i suzbijanja enzootske leukoze goveda sprovodiće se dijagnostičko ispitivanje ELISA testom:

- svih priplodnih goveda starijih od šest meseci;
- krv bikova koji služe za proizvodnju semena za veštačko osemenjavanje i bikova za prirodni pripust.

Posle utvrđivanja statusa područja i stada slobodnih od leukoze, primenom analize rizika vršiće se aktivni nadzor.

U zaraženim stadima sprovodiće se dijagnostička ispitivanja prema posebnom programu.

Sva seropozitivna goveda biće upućena na klanje.

Svi tumori, sumnjivi na lymphosarcoma moraju se pregledati odgovarajućim dijagnostičkim tehnikama.

BESNILO

(Lyssa)

4) Radi sprečavanja pojavljivanja i iskorenjivanja besnila kod životinja sprovodiće se vakcinacija svih pasa i mačaka starijih od tri meseca.

Psi koji se izvoze u lovišta moraju biti vakcinisani najmanje 15 dana pre izvođenja u lov. Po potrebi će se kontrolisati imunitet kod lovačkih pasa od strane veterinarske specijalističke službe i to na zaraženim i ugroženim područjima.

Po posebnom programu sprovodiće se oralna vakcinacija lisica.

U slučaju potrebe ministar nadležan za poslove veterinarstva može narediti vakcinaciju protiv besnila i drugih životinja.

Sve odstreljene lisice čije se krzno stavlja u promet obavezno je dijagnostički pregledati na besnilo.

EHINOKOKOZA

(*Echinococcosis*)

5) Prilikom vakcinacije pasa protiv besnila vrši se i dehelmintizacija pasa sredstvom koje pouzdano ubija zrele i nezrele oblike pantljičare *Echinococcus granulosus*.

Radi sprečavanja širenja infekcije obavezno je posle tretiranja pse držati najmanje 48 časova u zatvorenom prostoru i njihov izmet neškodljivo ukloniti kuvanjem ili spaljivanjem.

Pravna i fizička lica koja se bave klanjem životinja za javnu potrošnju, kao i vlasnici životinja koji životinje kolju za sopstvene potrebe, dužni su, radi sprečavanja širenja ehinokokoze, odbačene organe zaklanih životinja učiniti neškodljivim preradom u kafileriji, kuvanjem ili spaljivanjem.

TRIHINELOZA

(*Trichinellosis*)

6) Radi sprečavanja pojavljivanja, otkrivanja, suzbijanja i iskorenjivanja trihineloze sprovodiće se sledeće mere:

- obavezan dijagnostički pregled uzorka mesa zaklanih svinja, prasadi, konja i odstreljene divljači na prisustvo larve *Trichinella spiralis* (metodom kompresije i veštačke digestije);
- redovna kontrola proizvodnje i prometa svinja i kopitara, proizvoda, sirovina i otpadaka od svinja i kopitara na mestima proizvodnje, prometa, uskladištenja i prerade proizvoda, sirovina poreklom od svinja i kopitara;
- sistematska deratizacija zaraženog područja i neškodljivo uklanjanje leševa glodara, planska i sistematska deratizacija svih objekata u kojima se drže, proizvode i odgajaju životinje, najmanje dva puta godišnje (proleće, jesen), a po potrebi i češće;
- po posebnom programu vršiće se kontrola rada ovlašćenih veterinarskih službi slanjem kontrolnih uzoraka.

SALMONELOZA I TIFUS ŽIVINE

(*Salmonellosis i Thyphus avium*)

7) Konzumna i priplodna jaja mogu biti stavljena u promet ili inkubirana samo ako potiču od jata koja su slobodna od salmoneloze.

Dijagnostičko ispitivanje na salmonelozu i tifus živine vrši se na:

- brisevima uzetim sa uređaja i iz prostorija za inkubiranje jaja živine, ambalaže i opreme;
- oplođenim jajima iz kojih se nisu izlegli pilići, uginulim i kržljivim pilićima i njihovom fecesu;

- jednodnevnim pilićima koji uginu u toku transporta i pilićima koji uginu u toku prva tri dana od useljenja u objekat;
- zbirnim uzorcima fecesa podmlatka i nosilja;
- leševima uginule živine iz dedovskih, roditeljskih jata i jata nosilja za proizvodnju konzumnih jaja;
- zbirnim uzorcima parenhimatoznih organa (jetra, srce, slezina, fabricijeva burza) zaklane živine.

Priplodna živina na početku nosivosti ispituje se na tifus živine brzom krvnom aglutinacijom.

Pozitivni rezultati brze krvne aglutinacije na tifus živine moraju se proveriti dodatnim laboratorijskim ispitivanjem.

Fabrike i mešaone stočne hrane dužne su da dostavljaju na bakteriološki pregled nadležnom veterinarskom specijalističkom institutu uzorke svih komponenti životinjskog porekla pre pripremanja krmnih smeša, a jednom mesečno uzorke gotovih smeša.

3.Ostale bolesti

TSE - TRANSMISIVNE SPONGIOFORMNE ENCEFALOPATIJE

1) Obavezna je kontrola hrane za preživare na prisustvo proteina životinjskog porekla.

A) BSE (Spongiformna encefalopatija goveda)

Na spongiformnu encefalopatiju goveda ispitivanja će biti izvršena na način koji će biti utvrđen posebnim programom na osnovu analize rizika, kao i goveda bez obzira na starost kod klinički ispoljenih simptoma poremećaja centralnog nervnog sistema i goveda starija od 24 meseca kod svih uginuća.

B) Ovčji svrabež (Scrapie)

Na ovčji svrabež moraju biti pregledane ovce i koze na način koji će biti utvrđen posebnim programom na osnovu analize rizika.

INFEKCIJE OVACA I GOVEDA IZAZVANE ANAEROBNIM I AEROBNIM UZROČNICIMA (*gangrena emphysematosa et oedema malignum*) i *BEDRENICA (anthradž)*

2) Radi praćenja, sprečavanja, suzbijanja i iskorenjavanja bedrenice i anaerobnih infekcija goveda i ovaca sprovodiće se mere na način koji će biti utvrđen posebnim programom na osnovu analize rizika.

INFEKTIVNI BOVINI RINOTRAHEITIS - INFEKTIVNI PUSTULOZNI VULVOVAGINITIS -IBR/IPV

***(Rhinotracheitis infectiosa et vulvovaginitis pustulosa infectiosa
bovum)***

3) Za prirodni pripust i proizvodnju semena za veštačko osemenjavanje mogu biti korišćeni samo bikovi koji su dva puta godišnje podvrgnuti kliničkom pregledu i laboratorijskim ispitivanjima na IBR/IPV.

Po posebnom programu mogu se ispitati i druge kategorije životinja.

LEPTOSPIROZA

(Leptospirosis)

4) Radi otkrivanja, praćenja i suzbijanja leptospiroze vršiće se dijagnostička ispitivanja testom mikroskopske aglutinacije:

- uzoraka krvi goveda i svinja čiji će broj i mesto uzorkovanja biti utvrđeno posebnim planom na osnovu analize rizika;
- uzoraka krvi bikova, ovnova, jarčeva i pastuva koji služe za prirodni pripust i proizvodnju semena za veštačko osemenjavanje dva puta godišnje.

Kod svakog pobačaja krv svih prijemčivih životinja mora biti dostavljena na laboratorijsko ispitivanje.

Po posebnom programu mogu se ispitati i druge vrste i kategorije životinja.

INFEKTIVNA ANEMIJA KOPITARA

(Anaemia infectiosa eljuorum)

5) Radi otkrivanja, praćenja i suzbijanja infektivne anemije kopitara sprovodiće se dijagnostičko ispitivanje primenom Coggins testa ili ELISA testa:

- dva puta godišnje kod kopitara za proizvodnju bioloških preparata;
- jedanput godišnje kod kopitara starijih od jedne godine;
- pre dovođenja konja na hipodrome, sajmove, izložbe, smotre, sportska takmičenja i opasivanje, pri čemu rezultat serološkog pregleda ne sme biti stariji od tri meseca.

Zabranjen je dogon, boravak i ispaša kopitara na zajedničkim pašnjacima ako nisu prethodno serološki pregledani.

KJU-GROZNICA

(Lj-febris)

6) Radi otkrivanja, praćenja i suzbijanja kju-groznice vršiće se dijagnostičko ispitivanje primenom RVK reakcije ili ELISA testom goveda i ovaca čiji će broj i mesto uzorkovanja biti utvrđeni posebnim programom na osnovu analize rizika.

Kod svakog pobačaja krava, junica, ovaca i koza obavezan je laboratorijski pregled na kju-groznicu. Na laboratorijski pregled veterinarska operativna služba dostavlja posteljicu, vaginalni bris, želudačni sadržaj pobačenog fetusa, a po potrebi mleko i kolostrum.

Posebnim programom mogu se ispitati i druge vrste i kategorije životinja.

PARATUBERKULOZA

(Paratuberculosis)

7) Radi stalnog praćenja, otkrivanja, suzbijanja i iskorenjivanja paratuberkuloze kod preživara biće sprovedena ispitivanja na način koji će biti utvrđen posebnim programom na osnovu analize rizika.

GENITALNA KAMPILOBAKTERIOZA

(Vibriosis)

8) Bris ili ispirak prepucijuma bikova za prirodni pripust ili proizvodnju semena za veštačko osemenjavanje ispituje se na kampilobakteriozu dva puta godišnje pri čemu prvo ispitivanje mora biti obavljeno pre pripusta, odnosno uzimanja semena za veštačko osemenjavanje.

Kod svake ponovljene nepravilnosti polnog ciklusa, svakog pobačaja goveda, ovaca i koza, veterinari su dužni dostaviti na laboratorijska ispitivanja uzorak vaginalne sluzi a po mogućnosti i pobačeni fetus.

LISTERIOZA

(Listeriosis)

9) U cilju stalnog praćenja, otkrivanja, suzbijanja i iskorenjivanja listerioze, biće sprovedena ispitivanja na način koji će biti utvrđen posebnim programom na osnovu analize rizika.

Kod svakog pobačaja krava, ovaca i koza, veterinari moraju dostaviti krv navedenih životinja radi laboratorijskih ispitivanja na listeriozu.

SALMONELOZA KONJA, OVACA I KOZA **(*Salmonellosis eljui, ovis et capri*)**

10) Kod svakog pobačaja kobilica, ovaca i koza veterinari moraju dostaviti krv životinja, a po mogućnosti i pobačeni fetus, na laboratorijsko ispitivanje na salmonelozu.

TRIHOMONIJAZA **(*Trichomoniasis*)**

11) Bikovi koji se koriste za veštačko osemenjavanje ili za prirodni pripust moraju biti dva puta godišnje laboratorijski ispitani na trihomonijazu pri čemu prvo ispitivanje mora biti izvršeno pre pripusta ili uzimanja sperme.

GOVEĐA VIRUSNA DIJAREJA **(*BVD*)**

12) Bikovi koji se koriste za prirodni pripust ili veštačko osemenjavanje moraju biti dva puta godišnje laboratorijski ispitani na BVD pri čemu prvo ispitivanje mora biti izvršeno pre pripusta ili uzimanja sperme.

Posebnim programom mogu se ispitati i druge kategorije životinja.

HLAMIDIOZA PTICA **(*Chlamidiosis avium*)**

13) Sva matična jata i prodajna mesta ukrasnih i sobnih ptica, kao i golubova moraju biti registrovani u veterinarskoj službi.

Sve ukrasne i sobne ptice, kao i golubovi u organizovanoj proizvodnji ili namenjeni za rasplod, prodaju ili izložbu moraju biti slobodni od hlamidioze.

Nalaz o izvršenoj laboratorijskoj dijagnostici sa negativnim rezultatom ne može biti stariji od 30 dana.

BOLESTI RIBA

14) U odgajalištima (ribnjacima) šarana sprovodi se laboratorijska kontrola zdravstvenog stanja riba. U svim slučajevima sumnje na pojavu eritrodermatita, prolećne viremije i zapaljenja ribljeg mehurca šarana korisnici ribnjaka obavezni su da postojanje sumnje na zarazne bolesti prijave veterinarskoj službi.

U odgajalištima (ribnjacima) pastrmki obavljaće se klinički, a u slučaju potrebe i laboratorijski pregled mlađi na vrtičavost pastrmki; virusološki pregled mlađi i matičnih zapata na zaraznu nekrozu gušterače pastrmki; virusološki pregled na virusnu hemoragičnu septikemiju pastrmki; laboratorijski pregled uzoraka pastrmki na renobakteriozu i pregled na jersiniozu (bolest crvenih usta pastrmki).

BOLESTI PČELA

15) U promet mogu da se stave samo zdrave pčelinje zajednice odnosno one kod kojih su sprovedene naređene dijagnostičke mere, i to:

- **kuge pčela (*Pestis apium*)**, sa obaveznom kliničkim pregledom i po potrebi laboratorijskim analizama;
- **nozemoze pčela (*Nosemosis apium*)**, prilikom otvaranja pčelinjih zajednica u proleće uginule pčele dostaviti na laboratorijski pregled ovlašćenom veterinarskom institutu;
- **varooze (*Varrosis apium*)**, obavezan je dijagnostički pregled u ovlašćenom veterinarskom institutu, a po potrebi i preventivno tretiranje pčelinjih zajednica.

INFEKTIVNO ZAPALJENJE VIMENA

(Mastitis infectiosa, mastitis gangrenosis)

16) U kontrolnim stanicama i sabirnim mestima za mleko koje je namenjeno za ljudsku upotrebu vršiće se obavezna kontrola zbirnog uzorka mleka preko ovlašćenog veterinarskog instituta jednom u tri meseca. U uzorcima mleka određivaće se ukupan broj bakterija, broj somatskih ćelija i prisustvo antibiotika u mleku.

Pre stavljanja mleka i proizvoda od mleka u promet za javnu potrošnju proizvođači su dužni da podvrgnu svaku muznu kravu, ovcu i kozu pregledu na poremećaj sekrecije vimena.

U otkupnim stanicama i sabirnim mestima za mleko gde se utvrdi povećan broj somatskih ćelija, ovlašćena veterinarska služba će običi sve proizvođače i mastitis testom će utvrditi grla sa poremećenom sekrecijom i dostaviće uzorke mleka na bakteriološko ispitivanje u ovlašćeni veterinarski institut.

4. Ostale imunoprofilaktičke i dijagnostičke mere

Za ostale zarazne bolesti životinja propisaće se imunoprofilaktičke mere na osnovu procene epizootičke situacije.

U skladu sa važećim propisima i programima sprovodiće se imunoprofilaktičke mere kod sledećih zaraznih bolesti: crvenog vetra svinja, infektivnog burzitisa živine, infektivnog bronhitisa živine, marekove bolesti, epidemičnog tremora, difterije i boginja živine, zarazne šepavosti ovaca, i drugih zaraznih bolesti.

Za sve sprovedene mere propisane ovim programom vodi se evidencija koja se blagovremeno dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove veterinarstva uz redovne petnaestodnevne izveštaje. Izveštaji treba da sadrže podatke o vlasnicima i držaocima životinja, vrstama i identifikacionim brojevima životinja, izvršenim merama, izvršiocima, utrošenim dijagnostičkim, imunoprofilaktičkim i drugim sredstvima kao i o potrebama za sledeći period.

Pored toga, evidencija će biti dostavljena ministarstvu nadležnom za poslove veterinarstva u elektronskoj formi.

Dijagnostička ispitivanja sprovodiće veterinarski naučni i specijalistički instituti i Fakultet veterinarske medicine a ostale poslove u veterinarstvu obavljaće ovlašćena veterinarska služba u obimu i na prostoru za koji je ovlašćena.

III. OBEZBEĐENJE SREDSTAVA, IZVRŠIOCI, ROKOVI I NADZOR NAD SPROVOĐENJEM PROGRAMA MERA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ŽIVOTINJA

Potrebe u zdravstvenoj zaštiti životinja za sprovođenje mera predviđenih ovim programom, a koje se finansiraju iz budžeta Republike Srbije su:

- dijagnostička ispitivanja na klasičnu kugu svinja, atipičnu kugu živine, bolest plavog jezika, brucelozu, tuberkulozu, enzootsku leukozu goveda i besnilo;
- dijagnostička ispitivanja na TSE izvršenih na osnovu posebnih programa;
- dijagnostička ispitivanja naročito opasnih zaraznih bolesti prema utvrđenom programu i u slučaju postavljanja sumnji i pojave zaraza;
- nabavka dijagnostičkih sredstava za navedene bolesti;
- nabavka sredstava za dezinfekciju i deratizaciju u cilju suzbijanja i iskorenjivanja bolesti u zaraženom području;
- dezinfekcija i dezinfekcija u zaraženim i na zarazu sumnjivim dvorištima i objektima;
- postupanje u skladu sa zakonom u zaraženom i na zarazu sumnjivom dvorištu ili objektu;
- naknada štete vlasnicima životinja nastale kao posledica sprovođenja naloženih mera.

Troškovi nabavke vakcine i sprovođenja prstenaste vakcinacije kod klasične kuge svinja i vakcinacije živine protiv atipične kuge živine u ekstenzivnim uslovima uzgoja, kao i troškovi nabavke vakcina i vakcinacije životinja kod pojave naročito opasnih zaraznih bolesti nakon analize rizika i izrade posebnih programa biće finansirani iz budžeta Republike Srbije.

Ministar nadležan za poslove veterinarstva utvrđuje rokove za sprovođenje mera iz ovog programa. Veterinarska služba (javne i privatne veterinarske stanice, naučni i specijalistički veterinarski instituti), Fakultet veterinarske medicine, kao i druge ovlašćene veterinarske organizacije, koje sprovode konkretne mere, način i vreme sprovođenja pojedinih mera, moraju se utvrditi najkasnije do kraja januara tekuće godine.

Sredstva za finansiranje mera sprečavanja, pojavljivanja, otkrivanja, suzbijanja i iskorenjivanja bolesti za 2005, 2006. i 2007. godinu

koja se finansiraju iz budžeta Republike Srbije obezbeđivaće se posebno za svaku kalendarsku godinu u budžetu Republike Srbije.

Za sprovođenje Programa koristiće se i sredstva od naknade za uverenja o zdravstvenom stanju životinja, veterinarsko-sanitarne preglede, registraciju pasa i sredstva od novčanih kazni, shodno dinamici priliva sredstava, a na osnovu plana, programa i liste prioriteta koje utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove veterinarstva.

Konkretan plan, prioritete u finansiranju, vrstu opreme, sredstva i rokove u kojima će se vršiti finansiranje utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove veterinarstva svake godine, najkasnije do kraja februara za tekuću godinu, a po potrebi i u toku godine.

Za sprovođenje ovog programa odgovorni su držaoci životinja, Ministarstvo unutrašnjih poslova u granicama svojih nadležnosti, nadležni državni i pravosudni organi, a posebno javne i privatne, kao i druge stručne veterinarske službe i pojedinci koji neposredno sprovode mere iz Programa.

Nadzor nad realizacijom Programa vrši ministarstvo nadležno za poslove veterinarstva preko republičkih veterinarskih inspektora.